

1 Álgu

1.1 Álggahandiediheapmi

Doaibmabiddji Fortum Nordkraft Vind DA lea sádden guovlluregulerema álggahanplána huksema várás Reainnejoga bieggafápmorusttega Davvenjárgga gielddas. Eahpeformálalaš čoaččimat leat lágiduvvon gielddain ja gielddastivrra lea ožžon dieđuid proševtta birra. Davvenjárgga gielda ii leat vel meannudan álggahanplána politihkalaččat.

Dákko bokte dieđihuvvo ahte konsešuvdnaohcan Reainnejoga bieggafápmorusttega ja guovlluregulerenplánema várás álggahuvvo. Doaibmabidju lea konsešuvdnageatnegas lága vuodul energiija buvttadeami, earáhuhttima, fievrrideami, vuovdima, juogadeami ja geavaheami birra ee. (Energiijaláhka). Ovdalgo konsešuvdna addojuvvo, galgá areála leat regulerejuvvon plána- ja huksenlága vuodul. Gielddat leat ovddasvástideaddji eiseváldi regulerenprosessii ja NČE fas konsešuvdnii.

Áigumuš lea čađahit oktiiveivehuvvon proseassa oktasaš gulaskuddamiiguin ja oktasaš álbmotčoaččimiiguin maid NČE oktiordne. Geahča lagabui oassekapihttalas oktiiveivehuvvon plánaproseassa ja konsešuvdnaproseassa birra. Sweco lea doaibmabiddji ráđđeaddi konsuleanta proseassa oktavuodas. Neahttačatnaseapmi ii gula guovlluregulereami, muhto dasa gáibiduvvo rusttetkonsešuvdna. Dan oassái plánejuvvo sierra dieđáhus, muhto neahttačatnaseapmi lea maid lagabui válddahuvvon dán dokumeanttas dieđiheapmin, vai sáhtá oaidnit proševtta ollislašvuoda.

1.2 Dokumeantta ulbmil

Dokumeantta ulbmil lea dieđihit daidda áššebeliide, eiseválddiide, organisašuvnnaide, boazodollui ja guoskevaš guovllu eará geavaheddiide geaidda ášši guoská, ahte bieggafápmorusttega plánen lea álggahuvvon.

Čielggadanprográmma/plánaprográmma ulbmil lea čielggadit doaibmabiju, plánabarggu, proseassa, mielváikkuheami ja čielggadandárbbuid.

1 Innledning

1.1 Varsel om oppstart

Tiltakshaver Fortum Nordkraft Vind DA har sendt planinitiativ for oppstart av områderegulering for bygging av Reinelva vindkraftverk i Nordkapp kommune. Det er gjennomført uformelle møter med kommunen og prosjektet har blitt orientert om i kommunestyret. Nordkapp kommune har ikke behandlet planinitiativet politisk ennå.

Det meldes med dette oppstart av arbeid med å søke konsesjon for Reinelva vindkraftverk og planoppstart av områderegulering. Tiltaket er konsesjonspliktig etter Lov om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (Energiloven). I forkant av at det gis konsesjon må arealet være regulert i henhold til plan- og bygningsloven. Kommunene er ansvarlig myndighet for reguleringsprosessen og NVE for konsesjon.

Det er planlagt å kjøre en samordnet prosess gjennom felles høringsrunder og felles folkemøter og hvor NVE koordinerer dette. Se nærmere under delkapittel «Samordnet planprosess og konsesjonsprosess». Sweco er tiltakshavers rådgivende konsulent ifm. prosessen.

Nettilknytningen omfattes ikke av områdereguleringen, men det er krav til anleggskonsesjon for denne. Det planlegges med egen melding for denne delen, men nettilknytningen er også nærmere beskrevet i dette dokumentet for informasjon slik at man kan se helheten i prosjektet.

1.2 Formålet med dokumentet

Formålet med dokumentet er å informere berørte parter, myndigheter, organisasjoner, reindriften og øvrige brukere av det aktuelle området om at planlegging av vindkraftverket har startet.

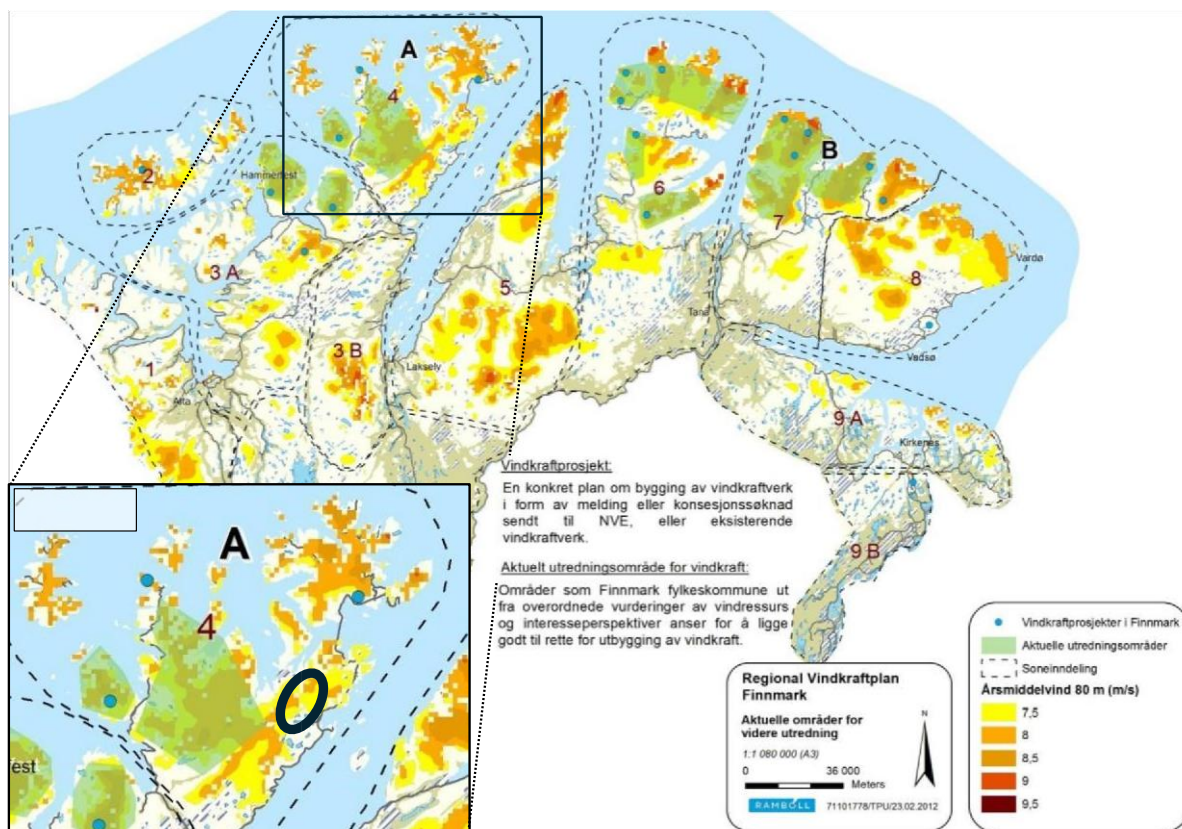
Formålet med et utredningsprogram/planprogram er å redegjøre

<p>Guoskevaš guovllu áššebealit, eiseválddit, organisašuvnnat, boazodoallu ja eará geavaheaddjit geaidda ášši guoská, ožžot dieđu oktan čielggadanprográmmaevttohusain plána- ja huksenlága § 14-2 vuodul ja plánaprográmmaevttohusa plána- ja huksenlága § 4-1 vuodul. Dieđáhusa bokte čielggadanprográmmaevttohusain/plánaprográmma evttohusain sáhtta oahpásmuvvat doaibmabidjui, ja sáhtta ovddidit árvalusaid. Loahpalaš čielggadanprográmma/plánaprográmma, man áigumuš lea čielggadit doaibmabiju váikkuhusaid, lea vuodđun viidásat plánabargui.</p> <p>1.3 Doaibmabiddji válddahus Fortum Nordkraft Vind DA bargamuššan lea ovddidit ođđa bieggafápmoprošeavttaid nannámis Norggas. Fitnodat galgá ohat buoremus prošeavttaid bieggafámu buvttadeapmái Norggas. Áigumuššan lea gávdnat buriid prošeavttaid dakkár láidsteadji fáktoriid vuodul go ekonomalaš ja ekologalaš guoddevašvuoda, ođasmuvvi energiija mihtuid, bieggaresurssaid ee. Fitnodahkii lea dehálaš ahte rusttethuksema leat dássidit ovddiduvvon lagas gulahallamiin guoskevaš áššebeliiguin buoremus vejolaš ollislašvuoda várás.</p> <p>Fitnodaga eaiggáduššet Fortum ja Nordkraft. Fortum lea njunuš energiija fitnodat mii ovddida ja fállá iežas kundariidda čovdosiid elrávnnji, ođasmuvvi energiijabuvttadeami, ođđasit ávkkástallama ja doappargiedahallama oktavuodas.</p> <p>1.4 Álgaga/doaibmabiju historihkka ja duogáš Áigumuš lea hukset plánejuvvon bieggafápmorusttega dakkár guvlui Porsáנגguvuona oarjjabeallái gos leat buorit bieggaresurssat, ja dálá ja plánejuvvon infrastruktuvrra oktavuhtii. Skuohtanjárga lea ovdal ge árvoštallon bieggafápmohuksema, earret eará jagi 2019 evttohusas bieggafámu násonála rámmán.</p> <p>Ráđđehusa “Kraft- og industriløft for Finnmark” nammaš plánas (borgemánu 8. b. 2023), čujuhuvvo sihke eanet ođasmuvvi fápmobuvttadeami ja elrávnnji ođđa infrastruktuvrra mihtuide. Danne áigu NČE čađahit</p>	<p>for tiltaket, planarbeidet, prosessen, medvirkning og behovet for utredninger.</p> <p>Berørte parter, myndigheter, organisasjoner, reindriften og øvrige brukere av det aktuelle området får melding med forslag til utredningsprogram iht. plan- og bygningslovens § 14-2 og forslag til planprogram iht. plan og bygningslovens § 4-1. Gjennom melding med forslag til utredningsprogram/forslag til planprogram vil man bli kjent med tiltaket, og kan bidra med innspill. Endelig utredningsprogram/planprogram, som har til hensikt å klarlegge virkninger tiltaket gir, vil være grunnlaget for det videre planarbeidet.</p> <p>1.3 Beskrivelse av tiltakshaver Oppgaven til Fortum Nordkraft Vind DA er å utvikle nye vindkraftprosjekter på land i Norge. Selskapet skal jobbe med å finne de beste prosjektene for utbygging av vindkraft i Norge. Hensikten er å få frem gode prosjekter etter førende faktorer som økonomisk og økologisk bærekraft, mål om fornybar energi, vindressurser m.m. Selskapet er opptatt av balanserte utbygginger med anlegg utviklet i tett dialog med berørte parter for en best mulig helhet.</p> <p>Selskapet eies av Fortum og Nordkraft. Fortum er et ledende energiselskap som utvikler og tilbyr kundene sine løsninger innen strøm, fornybar energiproduksjon, gjenvinning og avfallshåndtering. Nordkraft sin forretningsmodell er utvikling, produksjon og distribusjon av fornybar energi.</p> <p>1.4 Historikk og bakgrunn for initiativ/tiltak Vindkraftverket som planlegges er tenkt plassert i et område på Porsangerhalvøya med gode vindressurser, og i tilknytting til eksisterende og planlagt infrastruktur. Porsangerhalvøya har vært vurdert for vindkraft tidligere, blant annet i “Forslag til nasjonal ramme for vindkraft” fra 2019.</p>
---	---

<p>čohkkejuvvon ja ollislaš árvvoštallama neahtta- ja fápmobuvttadeamiohcamiin Finnmárkkus.</p> <p>Muolkkuid elektrifiseren mielddisbukta eanet ruoná fámu jearaheami regiovnnaččat Finnmárkkus. Ovdamearkka dihtii sáhtta mearrajohtaleami fossiila boaldámušaid geavaheami heaitin mielddisbuktit báikkálaš dárbbu ruoná boaldámušaide, nu go hydrogenii dahje ammoniáhkii. Dakkár boaldámušaid sáhtta leat vejolaš buvttadit njuolggá bieggafámuš.</p> <p>Bieggafápmu nannámis lea maiddái dakkár buvttadanvuohki mas Finnmárkkus lea riikkaidgaskasaš gilvalanovdu buriid bieggaresurssaid geažil.</p> <p>Regionála bieggafápmoplánas Finnmárkku várás 2013-2025 boahat ovdan earret eará ahte:</p> <p>Finnmárkkus leat máilmmi buoremus bieggaresurssat, resurssat mat leat vuodđun ealáhusovddideapmái ja buhtes energijabuvttadeapmái.</p> <p>Danne rávve Regionála bieggafápmoplána Finnmárkku várás čielggadit bieggafámu daid guovlluin gos leat uhcimus beroštusvuostálasvuodát seammás go bieggaresurssat leat buorit.</p> <p>Skuohtanjárga lea okta daid guovlluin maid Regionála bieggafápmoplána evttoha dannego doppe leat hui buorit bieggaresurssat ja muttolaš berostusvuostálasvuodát.</p> <p>Doaibmabiddji árvvoštallá ahte guovlu, go 200 MW sturrosaš bieggafápmobeaktu lea huksejuvvon, galgá sáhttit addit badjel 600 GWh elektrihkalaš energiija jahkái. Doaibmabiddji meroštallá sullii 7 MW turbiidnasturrodaga ja Fortum Nordkraft Vind pláne álggahit huksema árvvu mielde áigodagas 2027-2028.</p> <p>1.5 Álgaga vuoruhannvuodđu Fápmo- ja industriijalokten Finnmárkkus almmuhuvvui nu mo namuhuvvon borgemánu 8. b. 2023 ja seamma beaivvi almmuhii NČE ahte dan olis galget neahtta- ja buvttadanohcamat Finnmárkkus</p>	<p>Regjeringens plan, <i>“Kraft- og industriløft for Finnmark”</i> (8.aug. 2023), viser til mål for både økt fornybar kraftproduksjon og ny infrastruktur for strøm. NVE har på bakgrunn av dette lagt opp til en prosess for samlet og helhetlig vurdering av søknader om nett og kraftproduksjon i Finnmark.</p> <p>Videre gir elektrifisering av Melkøya økt regional etterspørsel etter grønn kraft i Finnmark. I tillegg vil overgangen bort fra fossilt brensel i skipsfarten kunne gi et lokalt behov for grønt drivstoff, som for eksempel hydrogen eller ammoniakk. Produksjon av slikt drivstoff direkte fra vindkraft kan være mulig.</p> <p>Vindkraft på land er også en produksjonsform der Finnmark har internasjonale konkurransefortrinn på grunn av gode vindressurser.</p> <p>Det fremgår blant annet av Regional vindkraftplan for Finnmark 2013-2025 at:</p> <p><i>«Finnmark har blant de beste vindressursene i verden, ressurser som gir grunnlag for næringsutvikling og ren energiproduksjon.»</i></p> <p><i>«Regional Vindkraftplan for Finnmark legger derfor opp til å anbefale utredning av vindkraft i de områdene hvor interesse motsetningene er minst samtidig som vindressursen er god»</i></p> <p>Porsangerhalvøya er også ett av områdene som i Regional vindkraftplan ble pekt på fordi den, «har meget gode vindressurser og moderat grad av interesse motsetninger.»</p> <p>Tiltakshaver vurderer at arealet, ved en installert vindkraft effekt på 200 MW, skal kunne bidra med over 600 GWh elektrisk energi årlig. Tiltakshaver vurderer en turbinstørrelse på rundt 7 MW og Fortum Nordkraft Vind planlegger for oppstart av bygging tentativt 2027-2028.</p> <p>1.5 Grunnlag for prioritering av initiativ Kraft- og industriløft i Finnmark ble som nevnt lansert 8. august 2023 og samme dag annonserte NVE at i lys av det skal søknader på</p>
---	--

<p>vuoruhuvvot. Viidáseappot lea NČE 22.01.2024 beaiváduvvon preassadieđáhusas válljen golbma čuoggá mat earret eará addet vuodu áššiid vuoruheapmái:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gieldda áigu reguleret guovllu • prošeavttas duodaštuvvo boazodoalu mielváikkuheapmi čielggademiin ja šiehtadus das makkár váidudan- ja buhtadusdoaimbajut galget čađahuvvot, Stuorradiggedieđáhusa vuodul bieggafámu birra nannámis • prošeakta oktiivástida Finnmárkku fylkkagieldda regionála bieggafápmoplánii <p>Vuolábealde leat doaimbaidji mearkkašumit čuoggáide.</p> <p>1.5.1 Gieldda guovloregeren</p> <p>Áigumuš lea hukset Reainnejoga bieggafápmorusttega Davvenjárgga gildii. Gieldda lea mielas árvvoštallan prošeavtta ja gielddastivra lea ožžon dieđuid plánaalgaga birra. Prošeakta lea sajuštuvvon gieldda jagi 2018 mannosáš “Turbine or not Turbine” nammasáš raportta vuodul. Bieggafápmorusttet attášii stuorra bastevaš jahkásaš sisabođuid gildii. Prošeakta buoridivččii maiddái osiid Honnesvági ja guovddášneahta gaskasaš regionálaneahta.</p> <p>1.5.2 Boazodoalu mielváikkuhus</p> <p>Doaimbaidji lea dieđihan guoskevaš siidii ja orohahkii plánaid birra e-poastta ja telefonna bokte. Álgo diehtujuohkinčoahkkimat leat lágiduvvon sihke Skuohtanjárgga siiddain mii lea guovllu vuoigatvuodalaš ja Máhkarávju siiddain mii johtá guovllu čađa. Siiddat leat oppalaččat leamaš čielgasat das ahte sii leat jo garra deattu vuolde ollu sisabahkkemiid geažil ja ahte sii vuosttaldit buot bieggafápmoevttohusaid. Orohat 16 lea dadjan ahte ii leat dárbu deaivvadit orohagain dál, dannego Skuohtanjárga lea vuoigatvuodalaš.</p> <p>Doaimbaidji áigu ain oččodit duohta ságastallamiid boazodoaluin, dainna áigumušain ja mihtuin ahte olahit ovtamielalašvuoda ja</p>	<p>nett og produksjon i Finnmark prioriteres. Videre har NVE i pressemelding av 22.01.2024 listet tre punkter som blant annet vil gi grunnlag for prioritering mellom saker;</p> <ul style="list-style-type: none"> • kommunen vil gjennomføre områderegulering • prosjektet inneholder dokumentasjon på medvirkning fra reindriften i utredningene og en avtale om avbøtende og kompenserende tiltak, i tråd med Stortingsmeldingen om vindkraft på land • prosjektet samsvarer med Finnmarks fylkeskommunes regionale plan for vindkraft <p>Punktene kommenteres fra tiltakshaver nedenfor.</p> <p>1.5.1 Kommunens områderegulering</p> <p>Reinelva vindkraftverk er planlagt lokalisert i Nordkapp kommune. Kommunen har vært positiv til prosjektet og kommunestyret er orientert om planinitiativ. Prosjektet er plassert i henhold til kommunens rapport «Turbine or not Turbine» fra 2018. Et vindkraftverk vil bidra med betydelig faste årlige inntekter til kommunen. Prosjektet innebærer også en forbedring av deler av regionalnettet mellom Honningsvåg og sentralnettet.</p> <p>1.5.2 Medvirkning fra reindriften</p> <p>Tiltakshaver har holdt berørte siida og reinbeitedistrikt informert om planene via e-post og telefon. Det har vært avholdt innledende infomøter med både Skuohtanjárga siida som er rettighetshaver i området og Máhkarávju siida som flytter gjennom området. Siidaene har på generelt grunnlag vært tydelige på at de er hardt presset fra før med mange inngrep og at de er imot alle forslag om vindkraft. Reinbeitedistrikt 16 har sagt at det ikke er nødvendig å møte distriktet nå, ettersom Skuohtanjárga er rettighetshaver.</p>
--	---

<p>ovttasdoaimama. Dat lea dárbbášlaš vuoddu vejolaš šiehtadusaide. Áigumuš lea ovttas boazodoaluin oččodit váidudeaddji doaimabijuid. Plána lea doallat čoahkkimiid dainna áigumušain ahte juksat ovttamielalašvuoda. Mihttomearrin lea soahpat šiehtadusa ja ovttamielalašvuoda dakkár čovdosii man vuodul boazodoallu ja bieggafápmu sáhttet eallit bálddalagaid.</p> <p>Vuoigatvuodalaččaide galgá addot diehtu dan birra mii áiggis áigái dáhpáhuvá.</p> <p>Áigumuš lea oažžut boazodoalu mielde váikkusielggademiide ja addit boazodollui váikkuhanvejolašvuoda. Plána ja gáibádušat dasa leat válddahuvvon kapihttaliin daid váikkusaid ja čielggadusgáibádušaid birra mat čatnasit sámi luonddu- ja kulturvuđđosii. Doaimabiddji áigu čuovvulit váikkusielggadusaid konklusuvnnaid gulahaladettiin boazodoaluin.</p> <p>Dasa lassin lea gielddain ja NČE:s konsultašuvdnageatnegasvuohta. Doaimabiddji váikkuha gulahallamii go dat lea sávahahtti.</p> <p>1.5.3 Regionála bieggafápmoplána</p> <p>Vejolaš bieggafápmorusttega Reainnejohkii sáhtta hukset dan guvlui dahje lahka dan guovllu mii Finnmárkku fylkkagieldda regionála bieggafápmoplánas lea merkejuvvon guoskevaš čielggadanguovlun (geahča ruoná guovllu vuolábealde govvošis). Reainnejohka ollašuhhtá mánga čuoggá bieggafápmoplánas, earret eará ahte ohcojuvvon prošeakta lea hui stuoris (mealgat badjel 50 MW), lea lahka dálá infrastruktuorra, ja ahte stuorát guovlu go dat mii lea plánejuvvon fápmorusttegii, galgá čielggaduvvot.</p>	<p>Tiltakshaver vil videre jobbe for å få til reelle samtaler med reindriften, med et ønske og mål om å oppnå enighet og samhandling. Dette er et nødvendig grunnlag for eventuelle avtaler. Det skal søkes avbøtende tiltak med reindriften. Det planlegges gjennomført møter med formål om å oppnå enighet. Det er et mål å få til en avtale og enighet om en løsning der reindrift og vindkraft kan sameksistere.</p> <p>Rettighetshavere skal være informert om hva som skjer hele veien.</p> <p>Det legges opp til medvirkning og mulighet for påvirkning fra reindriften i arbeidet med konsekvensutredningene. Planen for og kravene til dette er beskrevet i kapitlene om virkninger for og utredningskrav knyttet til samisk natur- og kulturgrunnlag. Tiltakshaver vil følge opp konklusjonene fra konsekvensutredningene i dialog med reindriften.</p> <p>I tillegg har kommunene og NVE konsultasjonsplikt. Tiltakshaver vil bidra i den dialogen om ønskelig.</p> <p>1.5.3 Regional vindkraftplan</p> <p>Et eventuelt vindkraftverk ved Reinelva vil kunne plasseres i nærheten av et område som i Finnmarks fylkeskommunes regionale plan for vindkraft er merket som “aktuelt utredningsområde” (se grønt område i skisse nedenfor). Reinelva vil oppfylle flere punkter i vindkraftplanen, blant annet at det omsøkte prosjektet har betydelig størrelse (godt over 50 MW), er nært eksisterende infrastruktur, og at det skal utredes et større område enn det som skal bygges ut for kraftverket.</p>
---	---

Govus 1-1: Oasit Finnmárkku regionála bieggafápmoplánas mas plánaguovlu lea merkejuvvon čáhppes rieggáin

5.20 Sámi luonddu- ja kulturvuod̄us

Stáhta eiseválddiin lea Vuod̄dolága § 108 ja álbmotrievtti mearrádusaid vuod̄ul geatnegasvuoh̄ta lách̄it dilálašvuod̄aid sámi álbmogii, álgoálbmogin, nu ahte dat sáht̄tá sihkkarastit ja ovddidit iežas giela, kultuvrra ja servodaga. Norggas lea ILO-konvenšuvnna nr. 169 vuod̄ul álgoálbmogiid ja čearddalaš álbmogiid birra iehčanas stáhtain geatnegasvuoh̄ta čađahit doaimbijuid mat dorjot dan.

Geatnegasvuod̄aide gullá maiddái sihkkarastit sámi ealáhusaid luondduvuod̄dosa oassin kulturdoaimmaheami vuoigatvuod̄as, ja prosessuála geatnegasvuod̄at konsultašuvnnaid ja oassálastima birra mearrádusain mat sáht̄tet váikkuhit sámi beroštusaide njuolgga.

Boazodoallu lea dál sámi kultuvrra, giela ja servodateallima dehálemos kulturguoddi ealáhus. Maiddái eará sámi ealáhusain ja árbevirolaš kulturdoaimmaheamis (riddo- ja sáivaguolásteamis, bivddus, meahcásteamis, luondduávkkástallamis, duojsis, jna.) lea seamma suodjalus Vuod̄dolága ja álbmotrievtti mearrádusaid vuod̄ul.

5.20.1 Boazodoallu

Reainnejoga bieggafápmorusttega vejolaš váikkuhusat leat válddahuvvon almmolaš dieđuid vuod̄ul boazodoallokárttain ja orohatplánas. Guoskevaš siiddat eai leat ovddidan árvalusaid plánaprográmma/ovddalgihtii dieđáhusa sisdollui dán muttus proseassas. Dárbbut ođasmahttit boazodoalu máhttovuod̄u maŋjeleppos proseassas leat čilgejuvvon, sihke viidáseappot dán kapihttalas ja kapihttalas mas čielggadanprográmma sámi luonddu- ja kulturvuod̄dosa várás, oktan boazodoaluin, lea evttohuvvon. Das boah̄tá earret eará ovdan ahte galget háhkat boazoeaiggádiid vásáhusvuod̄ot máhtu ja árbedieđu mii galgá gullat máhttovuod̄ui boazodoalu váikkuhusčielggadusas.

Guoskevaš plánaguovlu lea 16. orohagas (Karášjoga oarjjabeali). Orohaga 16 guohtunguovllut ollet Basevuoddi rájes Suomarájás gitta Finnmárkkku davveoarjeridui.

5.20 Samisk natur- og kulturgrunnlag

Statlige styresmakter har i henhold til Grunnlovens § 108 og folkerettens bestemmelser en plikt til å legge til rette for at det samiske folket, som urfolk, kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv. Norge har gjennom ratifiseringen av ILO-konvensjonen nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater forpliktet seg til å treffe tiltak som støtter opp om dette. Forpliktelsene inkluderer både å sikre naturgrunnlaget for samiske næringer som del av retten til kulturutøvelse, samt prosessuelle forpliktelser om konsultasjon og deltakelse i beslutninger som kan påvirke samiske interesser direkte.

Reindriften er i dag den viktigste kulturbærende næringen for samisk kultur, språk og samfunnsliv. Også andre samiske næringer og tradisjonell kulturutøvelse (kyst- og innlandsfiske, jakt, høsting, duodji, mv) er underlagt det samme vernet etter Grunnloven og folkerettens bestemmelser.

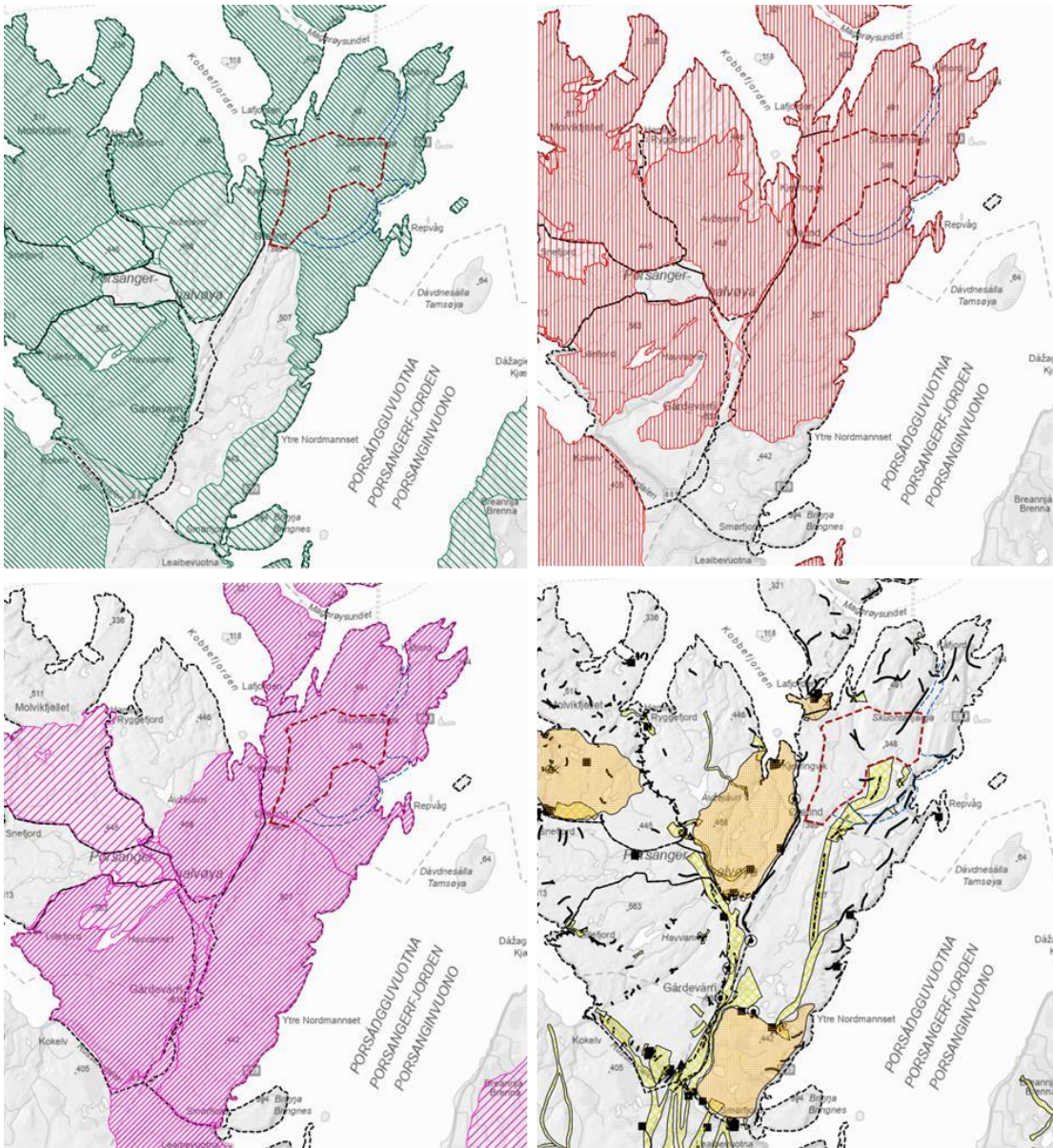
5.20.1 Reindrift

Beskrivelsen av mulige virkninger av Reinelva vindkraftverk er basert på offentlig tilgjengelig informasjon i reindriftskartene og i distriktsplanen. De berørte siidaene har ikke gitt innspill til innholdet i planprogrammet/forhåndsmeldingen på nåværende tidspunkt i prosessen. Behovene for oppdatering av kunnskapsgrunnlaget for reindrift senere i prosessen er beskrevet, både videre i dette kapittelet og i kapittelet med forslag til utredningsprogram for samisk natur- og kulturgrunnlag, inkludert reindrift. Her framgår det blant annet at reineiernes erfaringsbaserte og tradisjonelle kunnskap skal innhentes og inngå i kunnskapsgrunnlaget for konsekvensutredningen for reindrift.

Det aktuelle planområdet ligger innenfor reinbeitedistrikt 16 (Karášjogao arjjabealli/Karasjok vest). Distrikt 16 har sine beiteområder fra riksgrensen mot Finland ved Basevuoddi til nordvestkysten av Finnmark.

<p>Ráját čuvvot Skuvvanvári ja Leavdnjačázádaga olggos Porsáנגguvuona nuortan ja Čohttvári ja lešjoga ja Rávttošvuomi oarjin, oktan Skuohtanjárggain ja Máhkarávjuin.</p> <p>Orohakkii gullet ovcci geassesiidda. Geassesiiddain leat mearriduvvon ráját iežaset bievlaguohtumiidda Finnmárkku rittus. Orohagas lea maid čakča-/dálve-/gidđaguohtunavádat mii lea čoahkis ja man namahus lea Kárášjoga oarjjabeali čakča-/dálve- ja gidđaguohtun, mii čuovvu árbevirolaš geavaheami ja maid buot geassesiiddat sáhttet geavahit. Geassesiiddat doaimmahit oktasaš boazodoalu geasse- ja čakčaguohtunguovlluin ja dain lea sierra stivra mii ovddasta dakkár boazodoalloberoštumiid go geasseguohtuma, ja dálvesiiddat doaimmahit oktasaš boazodoalu dálve- ja gidđaguohtunguovlluin ii ge dain leat sierra stivra. Orohaga 16 orohatstivra ovddasta oktasaš čakča-/dálve-/gidđaguohtumiid ja olles orohaga boazodoalloberoštumiid.</p> <p>Skuohtanjárgga siiddas lea guohtunvuoigatvuohta bievlaguohtumiidda Skuohtanjárgga nuortaosiin Máhkarainuori rájes Ruoššavákki rádjai, Muosága ja Porsáנגgu rájá mielde, daid guovlluin gos plánejuvvon bieggafápmorusttet lea. Máhkarávju siiddas lea guohtunvuoigatvuohta bievlaguohtumiidda Máhkarávjjus, muhto lea johtinvuoigatvuohta máttás, guoskevaš bieggafápmorusttega plánaguovllu čađa.</p> <p>Boazodoallokárttain leat kártejuvvon gidđaguohtumat oktan guotteteatnamiiguin, geasseguohtumat badjosiiguin ja bálganguovlluiguin, ja čakčaguohtumat ragateatnamiiguin bieggafápmorusttega plánaguovllus, oktan guovlluiguin mat árvvoštallojuvvojit geavahuvot geaidnočatnaseapmái. Mánnga johtinguovllu ja johtolaga leat maid kártejuvvon mat mannet bieggafápmorusttega guvlui ja čađa ja guoskevaš geaidnočatnasanguovlluidda čađa. Plánaguovllu máttabealde lea stuorát čohkkenguovlu, gosa čohkkejit bohccuid ovdal rátkima, johtima ja/dahje mearkumiidda. Buot doaimmat leat erenoamáš árvvolaččat boazodollui.</p>	<p>Grensene går via Skuvvanvárri/Skoganvarre og Leavdnjačázádat/Lakselvasstraget ut Porsáנגguvuotna/Porsangerfjorden i øst og via Čohttvári og lešjohka og Stabbursdalen i vest, inkludert Porsangerhalvøya og Máhkarávju/Magerøya.</p> <p>Distriktet består av ni sommersiidaer. Sommersiidaene har fastsatte grenser for sine barmarksbeiter langs kysten av Finnmark. Distriktet omfatter også en samlet høst-/vinter-/vårbeitesone, med betegnelsen Kárášjoga oarjjabealičakča-/dálve- ja gidđaguohtun, som er i samsvar med tradisjonell bruk og kan benyttes av alle sommersiidaene. Sommersiidaene utøver reindrift i felleskap i hovedsak på sommer- og høstbeiteområdene og har eget styre som representerer reindriftsinteressene som sommerbeite, mens vintersiidaene utøver reindrift i felleskap på vinter- og vårbeiteområdene og ikke har eget styre. Distriktsstyret for distrikt 16 representerer reindriftsinteressene for de felles høst-/vinter-/vårbeite og i distriktet som helhet.</p> <p>Skuohtanjarga siida har beiterett for barmarksbeiter på de østlige delene av Porsangerhalvøya fra Magerøysundet til Russelvdalen, langs grensen mellom Måsøy og Porsanger kommune, i de områdene hvor planområdet for det planlagte vindkraftverket ligger. Mahkaravju siida har beiterett på barmarksbeiter på Magerøya, men har flyttrett sørover, gjennom planområdet for det aktuelle vindkraftverket.</p> <p>I reindriftskartene er det kartlagt vårbeiter med kalvingsland, sommerbeiter med høyereliggende områder og luftingsområder, samt høstbeiter med parringsland innenfor planområdet for vindkraftverket, inkludert områdene som vurderes for veitilknytning. Det er også kartlagt flere flytt- og trekkleier som leder inn mot og gjennom planområdet for vindkraftverket og de aktuelle områdene for veitilknytning. Det ligger et større oppsamlingsområde sør for planområdet, som blir brukt for å samle rein før skilling, flytting</p>
--	---

	<p>og/eller merking. Alle funksjonene utgjør særverdiområder for reindrift.</p>
--	---

Govus 5-10: Oasit boazodoallokárttain mat čájehit kártejuvvo giddaguohtumiid ja geasseguohtumiid (bajimusas), ja čakčaguohtumiid ja johtolagaid, čohkkenguovlluid ja boazodoallorusttegiid (vuolimusas) plánaguovllus ja dan birrasis. Boazodoallokárttaid dieđuid ferde kvalitehtasihkarastit ja ođasmahttit ovttas orohagain. Gáldu: NIBIO Kilden

<p>Eanadoalu- ja biebmodepartemeantta bagadusas boazodoalu várás ja plána- ja huksenlágas čuoččuhuvvo ahte boazodolliid njálmálaččat gaskkustuvvon vásáhusvuđot máhttu lea dehálaš lasáhus areálageavahankártaide ja orohatplánaide, sihkkarastin dihtii ahte eiseválddiin lea ollislaš govva areálageavaheamis. Boazodoallokárttat ja orohatplánat leat iešguđet muđui ođasmahtton duohta guovlogeavaheami ektui. Danne lea dárbu ođasmahttit máhttovuođu boazodoalu árvvuid ja doaimmaid birra maidda plánejuvvon bieggafápmorusttet sáhtta váikkuhit. Ođasmahttin galgá vuodđuduvvot boazodolliid árbedihtui.</p> <p>Buot bieggafápmorusttegiin leat sihke njuolgga ja gaskkalaš váikkuhusat boazodoalu árvvuide ja doaimmaide. Sisabahkemat bieggaturbiinnaid geađgejuvggiin váldet njuolgga ovtta geainnuiguin ja eará infrastruktuvrrain guohtuneatnamiid ja sáhttet doaimmat easttan bohccuid johtolagaide. Dasa lassin sáhttet bieggafápmorusttegiin leat njuolgga váikkuhusat sihke guohtumiidda ja johtolagaide/čohkkemiidda, go šlápma ja oinnolaš váikkuhusat sáhttet dagahit ahte boazu garvá guovlluid sisabahkemiid birrasis. Olbmuid doaimmat rusttega doaimmaheami oktavuodas, dahje daid geainnuid geavaheapmi mat leat huksejuvvon bieggafápmorusttegi, sáhttet nannet dan váikkuhusa. Jienagahččama namuhit maiddái hástalussan boazoeaiggádat geat leat vásihan bieggafápmorusttegiid mat leat doaimmas. Huksenáigodat mielddisbukta ollu doaimmaid, šláma ja muosehuhttima, mat jáhkkimis stuorrudit garvinguovllu viidodaga plánaguovllus ja dan birrasis huksenáigodagas.</p> <p>Garvinváikkuhusa sturrodat sáhtta earret eará sorjât topográfalaš diliin (guđe guovlluin bieggafápmorusttet lea oidnosis) ja guđe jahkeáigodagaid guohtumiidda guoskevaš guovllut guset. Boazodoalli árbevirolaš vásáhusmáhttu lea, ovtta ođasmahttojuvvon dutkanbohtosiiguin, dehálaš máhttogáldu dasa ahte sáhttit árvvoštallat makkár váikkuhusat bieggafápmorusttegis sáhttet leat konkrehta plánaguvlui oktan dan váikkuhusguovlluin.</p>	<p>Landbruks- og matdepartementets veileder for reindrift og plan- og bygningsloven fremholder at den muntlig overførte erfaringsbaserte kunnskapen fra reindriftsutøverne er et viktig tillegg til arealbrukskart og distriktsplaner, for å sikre at myndighetene får et helhetlig bilde av arealbruken. Reindriftskartene og distriktsplanene er i ulik grad oppdatert i henhold til faktisk områdebruk. Det vil derfor være nødvendig å oppdatere kunnskapsgrunnlaget om verdier og funksjoner for reindrift som kan bli påvirket av det planlagte vindkraftverket. Oppdateringen skal være basert på reieneiernes tradisjonelle kunnskap.</p> <p>Et vindkraftverk vil medføre både direkte og indirekte virkninger for verdier og funksjoner for reindrift. Arealbeslag fra fundamenter/plattformer til vindturbinene vil, sammen med veinett og annen infrastruktur, gi direkte arealbeslag av beiter og kan gi fysiske barrierer i flytt- og trekkleier for rein. I tillegg kan vindkraftverket gi indirekte effekter for både beitebruk og flytting/trekk/samling, hvor støy og visuelle effekter kan gjøre at rein unnviker områder i en radius rundt de fysiske inngrepene. Menneskelig aktivitet i forbindelse med drift av anlegget, eller fra folk som benytter veier som er bygget inn til vindkraftverket, kan forsterke denne effekten. Iskast blir også trukket fram som en utfordring fra reieneiere som har erfaring med vindkraftverk i drift. Anleggsperioden vil også medføre mye aktivitet, støy og forstyrrelser, noe som trolig vil gi større unnvikelsessoner i og rundt planområdet i den perioden anleggsarbeidet pågår.</p> <p>Omfanget av unnvikelseseffektene kan blant annet avhenge av topografiske forhold (i hvilke områder vindkraftverket vil være synlig) og hvilke årstidbeiter de aktuelle områdene berører. Reindriftsutøvernes tradisjonelle erfaringskunnskap er sammen med oppdaterte forskningsresultater en viktig kunnskapskilde for å vurdere hvilke virkninger et vindkraftverk vil kunne gi innenfor det konkrete planområdet med tilhørende influensområde.</p>
---	---

<p>Noađuhus oktiibuot dain čađahuvvon ja plánejuvvon sisabahkkemiin ja doaibmabijuin mat leat jo olles orohagas, sáhtta mearridit daid váikkuhusaid mat plánaguovllu bieggafápmorusttegis leat. Eanet iešguđet sisabahkkemiin sáhttet oktiibuot leat stuorát váikkuhusat go dan mii livččii oktiibuot juohke eanjksisabahkkemis (váikkuhusaid submi). Dasa lassin sáhttet sisabahkkemat bidjat deattu eará jahkeáigodatguohtumiidda, go bohcco johtolat- ja guohtunmálla muosehuhhto, dahje go boazu johtá eret orohagas ja sáhtta masttadit eará ealuiguin. Ovdalis sisabahkkemat sáhttet maiddái leat uhcidan dávggasvuoda dahje rievadan boazodoalloguovllu doaimma ja árvvu. Danne ferte árvvoštallat orohaga doaibma- ja sisabahkkendili ollislaččat go bieggafápmorusttega hukse. Earret njuolggá, fysalaš sisabahkkemiid, sáhttet dakkár fáktorat go boraspiret ja dálkkádatrievdamat (oktan guohtunroasuiguin ja jikŋon guohtumiiguin) váikkuhit orohaga noađuheapmái oktiibuot. Dakkár fáktorat galget maiddái biddjot vuodđun árvvoštallamiidda.</p> <p>5.20.2 Eará sámi kultur- ja ealáhusdoaimmaheapmi</p> <p>Finnmárkolága ulbmil lea láchit dilálašvuodaid dássidis ja ekologalaččat guoddevaš eana- ja luondduriggodathálldašeapmái Finnmarkkus, buoremussan ássiide ja erenoamážit vuodđun sámi kultuvrii, boazodollui, meahcásteapmái, ealáhusdoaimmaheapmái ja servodateallimii.</p> <p>Sámediggi lea Finnmárkolága vuodul mearridan njuolggadusaid rievdan meahccegeavaheapmái Finnmarkkus. Áigumuššan lea sihkkarastit sámi kultuvrra, ealáhusdoaimmaheami ja servodateallima luondduvuodđa, ja jotkkolašvuoda sámiid beassamis eatnamiidda ja luondduriggodagaide. Lassin gáibádussii árvvoštallat váikkuhusaid boazodollui meahci rievdan geavaheami oktavuodas, gáibidit njuolggadusat maiddái ahte váikkuhusat meahcásteapmái, ealáhusdoaimmaheapmái, kultuvrii ja servodateallimii galget árvvoštallojuvvot. Dasa gullet earret eará:</p>	<p>Den samlede belastningen fra allerede gjennomførte og planlagte inngrep og tiltak i hele reinbeitedistriktet, kan påvirke hvilke virkninger et vindkraftverk i planområdet vil gi. Flere ulike inngrep kan samlet gi større virkninger enn hvert enkelt inngrep ville gitt hver for seg (sumvirkninger). I tillegg kan inngrep legge press på andre årstidsbeiter, ved at reinen får forstyrret flytte- og beitemønster, eller at den trekker ut av distriktet med risiko for sammenblanding med andre reinflokker. Tidligere inngrep kan også ha redusert fleksibiliteten eller endret funksjonen og verdien til et område for reindrift. Virkninger ved bygging av et vindkraftverk må derfor vurderes i lys av drifts- og inngrepsituasjonen i et reinbeitedistrikt som helhet. Utover direkte, fysiske inngrep kan faktorer som rovvilt og klimaendringer (inkl. beitekriser og låste beiter) bidra til den samlede belastningen i et reinbeitedistrikt. Slike faktorer skal også legges til grunn for vurderingene.</p> <p>5.20.2 Annen samisk kultur- og næringsutøvelse</p> <p>Finnmarkslovens formål er å legge til rette for en balansert og økologisk bærekraftig forvaltning av grunn og naturressurser i Finnmark, til beste for innbyggerne og særlig som grunnlag for samisk kultur, reindrift, utmarksbruk, næringsutøvelse og samfunnsliv.</p> <p>Sametinget har med hjemmel i Finnmarksloven fastsatt retningslinjer for endret bruk av utmark i Finnmark. Formålet er å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv, samt kontinuitet i samenes tilgang til grunn og naturressurser. I tillegg til krav om vurdering av virkninger for reindrift ved endret bruk i utmark, stiller retningslinjene også krav om vurdering av virkninger for utmarksbruk, næringsutøvelse, kultur og samfunnsliv. Her inngår blant annet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tradisjonell utmarksbruk som jakt, fiske, vedhugst, sanking, bærplukking og uttak av virke til duodji, beiteområder for
--	---

<ul style="list-style-type: none"> • dakkár árbevirolaš meahcásteami go bivdu, guolásteapmi, murren, čohkken, murjen ja ávnasteapmi duodjái, guohtunguovllut šibihiidda, jotkkolašvuohta johtaleamis ja beassan árbevirolaš meahcásteami johtolatgeainnuide • vejolašvuohta guoddevaš luonddugeavaheapmái ja -áimmahuššamii vuodđun sámi kultuvrii • dakkár sosiokulturrálaš bealit go giellageavaheapmi, sosiála geavat, árbevieru gaskkusteapmi ja buolvvaid gullevašvuohta eanadahkii, ássanbáikái ja báikkálaš servodahkii • kulturmuittut ja kulturbirrasat oktan historjjálaš árvvuiguin ja geavahanárvvuiguin dálááigodagas ja boahtevaš buolvvaide <p>Váikkuhusat galget árvvoštallojuvvot sihke ovttaskasolbmuid ja olmmošjoavkkuid ektui maid meahcástemiid ja ealáhusaid iešguđet ovttastusat ollislaččat, belohahkii dahje iešguđet ovttastusaid bokte čatnasit luondduvuodđosa ávkkástallamii. Máhttovuođu plánaguovllu geavaheami birra sámi kultur- ja ealáhusdoaimmaheami oktavuodas earret boazodoalu, lea ráddjejuvvon. Navdimis lea guovlu sihke historjjálaččat ja dálá dilis geavahuvvon dakkár doaimmaide go bivdui, guolásteapmái, čohkkemii, ja eará luondduriggodatávkkástallamii vuodđun sámi kultuvra- ja ealáhusdoaimmaheapmái, oktan sámi dujiin. Dárbu lea ođasmahttit sámi kultuvrra, ealáhusdoaimmaheami ja servodateallima máhttovuođu masa plánejuvvon bieggafápmorusttet sáhtta váikkuhit.</p> <p>Kapihtal 6.5 kulturmuittuid ja kulturbirrasiid birra árvvoštallá ja válddaha sámi kulturmuittuid ja kulturbirrasiid.</p> <p>6.2.29 Sámi luonddu- ja kulturvuodus</p> <p><i>6.2.29.1 Boazodoallu</i> Váikkuhusčielggadus boazodoalu várás galgá čađahuvvot. Čielggadus galgá árvvoštallat plána- ja váikkuhusguovllu boazodoalu dálá dili ja</p>	<p>husdyr, kontinuitet i ferdsel og tilgang til ferdselsårer for tradisjonell utmarksbruk</p> <ul style="list-style-type: none"> • mulighet til bærekraftig bruk og ivaretagelse av naturen som grunnlag for samisk kultur • sosiokulturelle forhold som bruk av språk, sosial praksis, overføring av tradisjonell kunnskap og generasjoners tilhørighet til landskap, bosted og lokalsamfunn • kulturminner og kulturmiljøer med historiske verdier og bruksverdier i samtiden og for framtidige generasjoner <p>Virkningene skal vurderes både for enkeltpersoner og grupper av personer som helt, delvis eller gjennom ulike kombinasjoner av utmarksbruk og næringsveier har sitt livsgrunnlag knyttet til utnyttelsen av naturgrunnlaget.</p> <p>Kunnskapsgrunnlaget om bruken av planområdet i forbindelse med samisk kultur- og næringsutøvelse ut over reindrift er begrenset. Det er antatt at området både historisk og i dagens situasjon inngår i aktiviteter som jakt, fiske, sinking og annen høsting av naturressurser som grunnlag for samisk kultur- og næringsutøvelse, inkludert samisk duodji. Det vil være nødvendig å oppdatere kunnskapsgrunnlaget om verdier og funksjoner for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsniv som kan bli påvirket av det planlagte vindkraftverket.</p> <p>Samiske kulturminner og kulturmiljøer blir vurdert og beskrevet som del av kap. 6.5 om kulturminner og kulturmiljø.</p> <p>6.2.29 Samisk natur- og kulturgrunnlag</p> <p><i>6.2.29.1 Reindrift</i> Det skal gjennomføres en konsekvensutredning for reindrift. Utredningen skal vurdere dagens situasjon for reindrift i plan- og influensområdet og vurdere/beskrive mulige virkninger ved bygging av det planlagte vindkraftverket, både i seg selv og i lys av den samlede belastningen i</p>
--	--

<p>árvoštallat/válddahit vejolaš váikkuhusaid plánejuvvon bieggafápmorusttega huksemis, sihke ieš dan huksemis muhto maiddái orohaga noađuheamis oktiibuot. Čielggadus galgá árvoštallat vejolašvuodaid ja dárbbuid váidudeaddji doaibmabijuide boazodoalus, vuodđun rusttega prošekteremii ja pláneamearrádusaide/konsešuvdnaeavttuide.</p> <p>Máhttovuodđu boazodoalu árvvuid ja doaimmaid birra galgá ođasmahttojuvvot ovttas orohagain. Boazodolliid báikkálaš máhttu ja árbediehtu galget ovttas dieđuiguin boazodoalu areálakárttain, orohatplánas ja eará guoskevaš gálduin leat máhttovuodđu oassin. Plána- ja váikkuhusguovlu galgá diđoštuvvot ovttas orohagain (ja vejolaččat Stáhtahálddašeddjiin), ja dasa lassin vel eanet gulahallamiin ja ságastallamiiguin dárbbu mielde.</p> <p>Plánejuvvon bieggafápmorusttega vejolaš váikkuhusat galget árvoštallojuvvot ja válddahuvvot boazodoalli báikkálaš vásáhusmáhtu, árbevirolaš boazodoallofágalaš máhtu ja ođasmahtton dutkanbohtosiid vuodul. Čielggadus galgá maiddái árvoštallat plánaevttohusa/ohccojuvvon doaibmabiju váikkuhusaid oktiibuot oktan daid plánaiguin ja doaibmabijuguin mat leat jo mearriduvvon ja čađahuvvon orohagas, sihke okto dahje ovttas eará guoskevaš bieggafápmoprošeavttaiguin mat leat jođus. Ferte konkrehta árvoštallat plánejuvvon doaibmabiju boazodoallolága, SP artihkkala 27 ja eará guoskevaš lágaid mearrádusaid ektui, vuodđun hálddahusa áššemeannudeapmái.</p> <p>Orohat oažžu vejolašvuodda ovddidit árvalusaid čielggadeaddjái, vuodđun doaibmabiddji boazodoalu fágafáttá čielggadeaddji válljemii.</p> <p>Metoda: Čielggadus galgá čađahuvvot dohkkehuvvon metodain Stáhta geaidnodoaimmahaga giehtagirjji V712 vuodul dahje Eanadoallo- ja biebmodepartemeantta ođđa VČ-metodihkain boazodoalu várás, jus dat gárvána ovdal go plánaevttohus/konsešuvdnaohcan lea sáddejuvvon. Čielggadeaddji áigu gozihit ođđa</p>	<p>reinbeitedistriktet. Utredningen skal vurdere muligheter og behov for avbøtende tiltak for reindrift, som grunnlag for prosjektering av anlegget og utarbeidelse av planbestemmelser/konsesjonsvilkår.</p> <p>Kunnskapsgrunnlaget om verdier og funksjoner for reindrift skal oppdateres i samarbeid med siidaene/reinbeitedistriktet. Reindriftsutøvernes lokale og tradisjonelle kunnskap skal sammen med informasjon fra reindriften arealbrukskart, distriktsplanen og andre relevante kilder inngå som en del av kunnskapsgrunnlaget. Plan- og influensområdet skal beføres sammen med distriktet (og ev. Statsforvalteren), supplert av ytterligere dialog og samtaler etter behov.</p> <p>Mulige virkninger av det planlagte vindkraftverket skal vurderes og beskrives basert på reindriftsutøvernes lokale erfaringskunnskap, tradisjonell reindriftsfaglig kunnskap og oppdaterte forskningsresultater. Utredningen må også vurdere de samlede virkningene av planforslaget/omsøkt tiltak sammen med allerede vedtatte planer og gjennomførte tiltak innenfor reinbeitedistriktet, både alene og sammen med andre aktuelle pågående vindkraftprosjekter. Det må gjøres en konkret vurdering av det planlagte tiltaket opp mot bestemmelsene i reindriftsloven, SP artikkel 27 og annet relevant lovverk, som grunnlag for forvaltningens behandling av saken.</p> <p>Reinbeitedistriktet vil få mulighet til å gi innspill på utreder, som grunnlag for tiltakshavers valg av utreder for fagtema reindrift.</p> <p>Metode: Utredningen skal gjennomføres med anerkjent metodikk etter Statens vegvesens håndbok V712 eller ny KU-metodikk for reindrift fra Landbruks- og matdepartementet, dersom denne er ferdig før planforslaget/konsesjonssøknaden blir sendt inn. Utreder vil følge med på utvikling av ny metodikk for å ivareta eventuelle nye krav til metode og/eller kunnskapsinnhenting.</p>
--	---

<p>metodihka ovdáneami ja fuolahit vejolaš ođđa metodagáibádusaid ja/dahje máhttoháhkama.</p> <p><i>6.2.29.2 Eará sámi kultur- ja ealáhusdoaimmaheapmi</i></p> <p>Váikkuhusat eará sámi kultur- ja ealáhusdoaimmaheapmái galget válddahuvvot plánaválddahusas/konsešuvdnaohcamis. Sámi kultuvrra, ealáhusdoaimmaheami ja servodateallima máhttovuođđu árvvuid ja doaimmaid birra plána- ja váikkuhusguovllus galget ođasmahttojuvvot. Máhtu galgá háhkat gielddas, Sámedikkis, báikkálaš organisašuvnnain ja eará guoskevaš gálduin.</p> <p>Vejolaš váikkuhusaid árvvoštallamat galget guoskat árbevirolaš meahcásteapmái (bivdui, guolásteapmái, murremii, čohkkemii, murjemii ja ávnasteapmái duodjái), šibihiiid guohtunguovlluide, johtaleami jotkkolašvuhtii ja árbevirolaš meahcásteami johtolatgeainnuide beassamii, vejolašvuhtii geavahit ja áimmahuššat luonddu guoddevaš vuogi mielde vuodđun sámi kultuvrii ja sosiokultuvrralaš diliide (giellageavaheapmái, sosiála geavadii, árbedieđu gaskkasteapmái ja buolvvaid gullevašvuhtii eanadahkii, ássanbáikái ja báikkálaš servodahkii).</p> <p>Gaskavuohta sámi kulturmuittuide árvvoštallo oassin kulturmuittuid ja kulturbirrašiid váikkuhusčielggadusas. Dan váikkuhusčielggadusa bohtosat galget geavahuvvot vuodđun dasa ahte árvvoštallat sámi kulturmuittuid ja -birrašiid árvvu ja doaimma sámi kultur- ja servodateallima várás. Árvvoštallamiid ferte oktiordnet kulturmuittuid ja kulturbirrašiid váikkuhusčielggademiin, eastadan dihtii duppalastima.</p> <p>Metoda: Sámedikki plánaveahkki ja njuolggadusat rievdan meahccegeavaheami várás Finnmarkkus galget biddjot vuodđun máhttoháhkamii ja árvvoštallamiidda.</p> <p><i>6.2.30 Čielggadandárbbu konkretiseren guovloregulerema várás</i></p> <p>Vuolábealde tabealla konkretisere guđe fáttát leat guoskevaččat guovloreguleremii Váikkuhusčielggademiid láchkaásahusa vuodul, ja</p>	<p><i>6.2.29.2 Annen samisk kultur- og næringsutøvelse</i></p> <p>Virkninger for annen samisk kultur- og næringsutøvelse skal beskrives i planbeskrivelsen/ konsesjonssøknaden. Kunnskapsgrunnlaget om verdier og funksjoner for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv i plan- og influensområdet skal oppdateres. Kommunen, Sametinget, lokale organisasjoner og andre relevante kilder skal kontaktes for å innhente kunnskap.</p> <p>Vurderingene av mulige virkninger skal inkludere tradisjonell utmarksbruk (jakt, fiske, vedhugst, sanking, bærplukking og uttak av virke til duodji), beiteområder for husdyr, kontinuitet i ferdsel og tilgang til ferdselsårer for tradisjonell utmarksbruk, mulighet til bærekraftig bruk og ivaretagelse av naturen som grunnlag for samisk kultur og sosiokulturelle forhold (bruk av språk, sosial praksis, overføring av tradisjonell kunnskap og generasjoners tilhørighet til landskap, bosted og lokalsamfunn).</p> <p>Forholdet til samiske kulturminner blir vurdert som en del av konsekvensutredningen for kulturminner og kulturmiljøer. Resultatene fra den konsekvensutredningen, skal brukes som et grunnlag for å vurdere samiske kulturminner og -miljøers verdi og funksjon for samisk kultur- og samfunnsliv. Vurderingene må samordnes med konsekvensutredningen for kulturminner og kulturmiljø, for å unngå overlapp.</p> <p>Metode: Sametingets planveileder og retningslinjer for endret bruk av utmark i Finnmark skal legges til grunn for kunnskapsinnhenting og vurderinger.</p> <p><i>6.2.30 Konkretisering av utredningsbehov for områdereguleringen</i></p> <p>Tabellen under konkretiserer hvilke tema som er relevant for områdereguleringen iht. Forskrift om konsekvensutredning, og oppsummerer for hvordan de ulike temaene er foreslått behandlet i reguleringsplan og konsesjonssøknad. Øvrige tema i henhold til NVEs forslag til mal for</p>
--	---

<p>čoahkkáigeassá mo iešguđet fáttát leat evttohuvvon gieđahallot regulerenplánas ja konsešuvdnaohcamis. Eará fáttát NČE evttohusas čielggadangáibádusmállen gullet váikkuhusčielggadusa (VČ) láhkaásahusa váldokategoriijaide eai ge namuhuvvo vásedin tabeallas.</p>	<p>utredningskrav sorterer inn under hovedkategoriene i KU-forskriften, og angis ikke særskilt i tabellen.</p>
--	--

Fáddá	Čielggadandárbu	VČ	Plánaválddahus / konsešuvdnaohcan	li leat guoskevaš
Luondduvalljivohta gč. Luondduvalljivođalága	Váikkuhusat luondduvalljivuhtii čielggaduvvojit sierra raporttas	x		
Ekovuogádatbálvalusat	Gullet luondduvalljivođa čielggadeami metodihkkii	x		

Našuvnnalaččat ja riikkaidgaskaččat mearriduvvon birasmihuttut	Namahuvvojit plánaválddahusas / konsešuvdnaohcamis.		x	
Kulturmuittut ja kulturbirrasat	Dárbu váikkuhusčielggadussii árvvoštallojuvvo ovttasráđiid guoskevaš eiseválddiin vejolaš gávdnosiid vuodul. Jus ii leat dárbu váikkuhusčielggadussii, de addo válddahus ja váikkuhus namuhuvvo plánaválddahusas / konsešuvdnaohcamis.	x	x	
Olgoeallin	Váikkuhusat olgoeallimii čielggaduvvojit sierra raporttas.	x		
Eanadat	Váikkuhusat eanadahkii čielggaduvvojit sierra raporttas.	x		
Nuoskkideapmi (luoitimat áibmui, das maiddái dálkkádatgássaluoitimat, čáhce- ja eananuoskkideapmi, ja šlápma)	Dálkkádatgássaluoitimat čielggaduvvojit sierra raporttas. Čáhceuoskkideapmi árvvoštallo sierra raporttas čáhcebirrassa ja luondduvalljivuoda birra. Nuoskkiduvvon eana válddahuvvo ja váikkuhusat namuhuvvojit plánaválddahusas / konsešuvdnaohcamis, earret dalle go almmustuvvet stuorra alunráktoguovllut dahje eará baktešlájat mat sáhttet luoitit ollu suvri.	x	x	
Čáhcebiras, gč. čáhceláhkaásahusa	Váikkuhusat čáhceberrasii čielggaduvvojit sierra raporttas ovttas luondduvalljivuodain.	x		
Fáddá	Čielggadandárbu	VČ	Plánaválddahus / konsešuvdnaohcan	li leat guoskevaš
Eanaresurssat (eanasuodjalus) ja dehálaš minerálaressat	Válddahus ja váikkuhus namuhuvvo plánaválddahusas.		x	

Sámi luonddu- ja kulturvuodhus	Váikkhusat boazodollui čielggaduvvojit sierra raporttas. Váikkhusat eará sámi luonddu- ja kulturvuodhusii namuhuvvojit plánaválddahusas/ konsešuvdnaohcamis.	x	x	
Fievrridandárbu, energijageavaheapmi ja energijačovdosat	Válddahus ja váikkhusat namuhuvvojit plánaválddahusas/ konsešuvdnaohcamis		x	
Gearggusvuohta ja lihkohisvuodavárra	Fáddá lea oassi plánaválddahusa/ konsešuvdnaohcama ROSanalysas.		x	
Váikkhusat dálkkádatrievdamiid geažil, das maidai várra áhpedási loktaneami, stoarbmaulli, dulvvi ja riđu/uđđasa geažil	Fáddá lea oassi plánaválddahusa/ konsešuvdnaohcama ROSanalysas.		x	
Álbmoga dearvvašvuohta ja dearvvašvuođa juohkáseapmi álbmogis			x	
Buohkaid beassanvejolašvuohta olgogovlluide ja vázzin- ja sihkkelastingeainnuide				x
Mánáid ja nuoraid bajásšaddaneavttut			x	
Rihkolašvuodaeastadeapmi				x
Arkitektonalaš ja estetihkalaš hábmen, ovdanbuktin ja kvalitehta				x

Tabealla 6-2: Čoahkkáigessojuvvon čielggadandárbbut